

V PROCES DIGITALIZACIJE

Ministarstvo kulture, informisanja i informacionog društva najavilo je, sredinom jula, da će do kraja 2011. biti puštena u rad probna mreža za emitovanje digitalnog signala. Ministarstvo tvrdi da je nađena mogućnost da se ranije krene sa probnim emitovanjem, kako bi se obezbedila lakša tranzicija emitovanja televizijskog signala sa analognog na digitalni. Takođe, iz Ministarstva je saopšteno da se razmatra mogućnost promene datuma potpunog prelaska na emitovanje digitalnog televizijskog signala i izmene Strategije digitalizacije. Da podsetimo, potpuni prelazak na emitovanje digitalnog televizijskog signala u Srbiji bio je planiran za 4. april 2012. godine. Dnevni list „Danas“ je objavio da bi rok za prelazak na digitalno emitovanje televizijskog signala mogao da se pomeri i za početak 2013. godine, jer je osim probnog digitalnog signala, nemoguće ispuniti agendu iz Strategije. Krajem jula, takođe u dnevnom listu „Danas“, Vladimir Homan, direktor Javnog preduzeća „Emisiona tehnika i veze“, objasnio je da je početak probnog emitovanja digitalnog TV signala u Srbiji planiran za sredinu novembra ove godine, do kad će biti napravljena mreža sa 15 lokacija u zemlji, među kojima će, sem velikih gradova, biti pokrivena i manja mesta. Prema njegovim rečima, digitalni signal u ovoj „test mreži“ neće biti prave snage, kako ne bi ometao analogni signal koji će se emitovati uporedo sa digitalnim. Homan navodi da je cilj probnog emitovanja digitalne televizije da se vidi kako će funkcionisati na terenu prelazak na ovu vrstu signala, što će potom Ministarstvo kulture, informisanja i informacionog društva i Vlada Srbije iskoristiti kako bi videli da li će se zadržati na prvobitnoj strategiji prelaska na digitalno emitovanje.

Podsetimo, važećom Strategijom za prelazak sa analognog na digitalno emitovanje radio i televizijskog programa u Republici Srbiji, simulcast, odnosno period istovremenog analognog i digitalnog emitovanja, nije bio predviđen. U svojim prethodnim izveštajima, upozoravali smo na zabrinjavajuće razmere kašnjenja i probijanja rokova predviđenih Akcionim planom uz Strategiju digitalizacije. Navedena kašnjenja i probijanja rokova nužno će dovesti do odlaganja planiranog potpunog prelaska na digitalno emitovanje. Najava puštanja u rad probne mreže za emitovanje digitalnog signala, mogla bi da znači i da se Ministarstvo sada opredelilo za postavljanje realnijih ciljeva, mada je i sredina novembra, kao rok u kome se najavljuje puštanje probne mreže u rad, veoma ambiciozan.

VI PROCES PRIVATIZACIJE

1. Komisija za hartije od vrednosti potvrdila je da su tri kompanije biznismena Milana Beka većinski vlasnici kompanije „Novosti“, kako je to sam Beko prethodno rekao za *B92*. Bekove kompanije poseduju 62,42 odsto akcija, Republika Srbija 29,51 odsto, PIO fond 7,15 odsto i 0,92 odsto mali akcionari. Komisija je odredila i privremenu meru, kojom je ograničila upravljačka prava Bekovim kompanijama, „Ardos“, „Trimaks“ i „Karamat“, na 25% ukupnih upravljačkih glasova, koja će važiti do objavljivanja ponude za preuzimanje manjinskog paketa ili do prodaje akcija. Beko sada ima dve mogućnosti: da objavi ponudu za preuzimanje preostalih akcija „Novosti“ ili da deo svog paketa proda i smanji udeo vlasništva na četvrtinu. Zakon naime propisuje da, ukoliko neka firma dostigne više od 25 odsto akcija, vlasnik mora da da javnu ponudu za preuzimanje do sto odsto akcija ili da proda sve akcije preko 25 procenata, a do prodaje može mu se ukinuti pravo glasa na sve akcije preko 25 procenata. Milan Beko je za *B92* izjavio da je aktivno sarađivao sa Komisijom za hartije od vrednosti, zajedno sa pravnim zastupnicima „Ardosa“, „Trimaksa“ i „Karamata“, a da će odluku o izabranoj opciji doneti nakon konsultacija sa medijskom kućom WAZ. Austrijska kompanija, članica WAZ medijske grupe, zatražila je u januaru ove godine od Komisije za zaštitu konkurencije Srbije odobrenje da preuzme 62, 4 odsto akcija kompanije „Novosti“. Beko je, naime, imao sporazum sa WAZ medijskom grupom o preprodaji akcija „Novosti“.

Odluka Komisije za hartije od vrednosti samo je potvrdila ono što je i ranije bilo poznato, a što ni sam Milan Beko nije sporio – da on poseduje više od 62% akcija „Novosti“. Ovim je, međutim, definitivno razrešena samo jedna od kontroverzi koje su pratile privatizaciju „Novosti“. Podsetimo, u svom prethodnom izveštaju pisali smo o krivičnoj prijavi Saveta za borbu protiv korupcije protiv Milana Beka, Predraga Bubala - ministra za privredu i privatizaciju, Milka Štimca - predsednika Komisije za hartije od vrednosti, Dejana Malinića, Đorđa Jovanovića i Dušana Bajeca - članova Komisije, kao i Manojla Vukotića - direktora NIP „Novosti“. Više javno tužilaštvo u Beogradu se nije oglašavalo povodom prijave. Savet je prijavu podneo zbog sumnje za izvršenja krivičnih dela zloupotrebe službenog položaja, prevare, falsifikovanja isprave i udruživanja radi vršenja krivičnih dela, a upravo u vezi sa privatizacijom „Novosti“.

2. U poslednjih osam godina, u Srbiji je privatizovano ukupno 56 medija, od kojih je u 18 slučajeva raskinut ugovor o prodaji, pokazuju podaci Agencije za privatizaciju, piše dnevni list „Danas“. Od predviđenog broja javnih glasila za prodaju, 53 je ostalo neprivatizovano, od čega je za sedam medija privatizacija obustavljena, u 37 slučajeva prekinuta, dok su za osam glasila održane po tri neuspešne aukcije. U ovom trenutku, prema podacima Agencije, samo

jedan medij nalazi se u postupku privatizacije i više nema nijednog javnog poziva za prodaju. Većina medija u Srbiji, prema podacima Agencije za privatizaciju, privatizovana je tokom 2007, dok je 2010. godine prodato svega četiri javna glasila.

Proces privatizacije medija ocenjuje se u javnosti, po pravilu, kao neuspešan. Manjkaju, međutim, ozbiljne analize koje bi trebalo da prepoznaju razloge koji su doveli do neuspeha jednog broja privatizacija. U svojim izveštajima, u više navrata smo ukazivali na probleme koji se ogledaju, kako u prevelikom broju medija, tako i u nerazvijenom medijskom tržištu. Istovremeno i dalje veliki broj neprivatizovanih medija, njihovo privilegovanje od strane države i njihovo netransparentno finansiranje, objektivno dovode u pitanje opstanak, kako medija koji su prošli kroz proces privatizacije, tako i medija koji su od početka bili komercijalni. Navedeni problemi obeshrabruju investitore, pa tako i ne čude podaci o velikom broju neuspešnih aukcija. Njihova složenost, međutim, nalaže neophodnost iznalaženja celovitog rešenja koje bi komercijalnim medijima obezbedilo ravnopravne uslove na tržištu, a posebno transparentno i nediskriminatorno trošenje budžetskih sredstava u medijskom sektoru, zbog značajnog uticaja tih sredstava na sektor, u postojećim uslovima nerazvijenog tržišta oglašavanja.